P10_TA(2025)0314

Finanțarea planului de acțiune pe 2025 pentru Tanzania

Rezoluția Parlamentului European din 27 noiembrie 2025 referitoare la proiectul de decizie de punere în aplicare a Comisiei privind finanțarea planului anual de acțiune în favoarea Republicii Unite Tanzania pentru 2025 (D110180/02 – 2025/2979(RSP))

(C/2026/1721)

Parlamentul European,

— având în vedere proiectul de decizie de punere în aplicare a Comisiei privind finanțarea planului anual de acțiune în favoarea Republicii Unite Tanzania pentru 2025 (D110180/02),

— având în vedere Regulamentul (UE) 2021/947 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 iunie 2021 de instituire a Instrumentului de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională - „Europa globală”, de modificare și abrogare a Deciziei nr. 466/2014/UE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Regulamentului (UE) 2017/1601 al Parlamentului European și al Consiliului și a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 480/2009 al Consiliului ([1]) (Regulamentul privind IVCDCI – Europa globală), în special articolul 25,

— având în vedere avizul prezentat la 22 octombrie 2025 de comitetul menționat la articolul 45 din Regulamentul (UE) 2021/947,

— având în vedere articolul 11 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie ([2]),

— având în vedere rezoluția Parlamentului European din 8 mai 2025 referitoare la arestarea și riscul de execuție a lui Tundu Lissu, președintele Chadema, principalul partid de opoziție din Tanzania,

— având în vedere articolul 115 alineatele (2) și (3) din Regulamentul său de procedură,

— având în vedere deliberările comune ale Comisiei pentru afaceri externe și Comisiei pentru dezvoltare în temeiul articolului 59 din Regulamentul său de procedură,

— având în vedere propunerea de rezoluție a Comisiei pentru afaceri externe și a Comisiei pentru dezvoltare,

A. întrucât, la 22 octombrie 2025, proiectul de decizie de punere în aplicare a Comisiei a fost prezentat Comitetului IVCDCI;

B. întrucât proiectul de decizie de punere în aplicare a Comisiei demonstrează o abordare greșită din partea Comisiei, care nu reflectă pe deplin deficiențele în materie de democrație și drepturile omului din Tanzania din ultimii ani, în special de la alegerile frauduloase din octombrie 2025, în urma cărora guvernul a înăbușit demonstrațiile, cauzând moartea a peste 400 de persoane și acuzând de trădare alte sute de persoane;

C. întrucât misiunea de observare a alegerilor a Uniunii Africane a criticat vehement desfășurarea alegerilor prezidențiale din Tanzania, în urma cărora președintele în exercițiu a fost ales cu un procent aparent de 98 % din voturi; întrucât, spre deosebire de alegerile din 2015, guvernul tanzanian nu a invitat nicio misiune europeană de observare a alegerilor;

([1]) JO L 209, 14.6.2021, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj.
([2]) JO L 55, 28.2.2011, p. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj.

D. întrucât Kaja Kallas, Înalta Reprezentantă a Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate/Vicepreședinta Comisiei, și-a exprimat, în numele Uniunii Europene, profunda îngrijorare cu privire la violența postelectorală din Tanzania și a remarcat că „lipsa unor condiții echitabile în perioada premergătoare alegerilor a fost însoțită de semnalarea unor răpiri, dispariții și violențe care au limitat spațiul civic și democratic”;

E. întrucât Tundu Lissu, președintele Chadema, principalul partid de opoziție din Tanzania, a fost arestat la 9 aprilie 2025 și ulterior acuzat de trădare și de trei infracțiuni legate de publicarea de informații false în temeiul legilor privind criminalitatea informatică; întrucât, în Tanzania, trădarea poate fi pedepsită cu condamnarea la moarte; întrucât UE se opune fără echivoc pedepsei cu moartea în toate circumstanțele; întrucât, la scurt timp după arestarea lui Tundu Lissu, partidul Chadema a fost descalificat de la alegerile prezidențiale și parlamentare din octombrie 2025 pentru că a refuzat să semneze un cod de conduită electoral, iar candidatul celui de-al doilea partid de opoziție ca mărime, Alianța pentru schimbare și transparență (ACT-Wazalendo), Luhaga Mpina, a fost, de asemenea, descalificat de la alegeri;

F. întrucât guvernul Tanzaniei nu a îndeplinit niciuna dintre solicitările formulate de Parlamentul European în rezoluția sa din 8 mai 2025, printre care, mai ales, apelul de a-l elibera imediat și necondiționat pe dl Lissu, de a pune în aplicare o reformă judiciară, de a îmbunătăți situația drepturilor omului și de a propune o reformă electorală;

G. întrucât regresul Tanzaniei în ceea ce privește angajamentul său de a promova valori, principii și interese comune, în special drepturile omului, libertățile fundamentale, democrația, statul de drept, buna guvernanță și un spațiu civic deschis, precum și intensificarea represiunii, arestările arbitrare, violența, atacurile și hărțuirea membrilor opoziției, a apărătorilor drepturilor omului, a popoarelor indigene, a activiștilor LGBTIQ+, a jurnaliștilor și a organizațiilor societății civile, sunt incompatibile cu principiile de programare ale programelor geografice în temeiul Regulamentului privind IVCDCI – Europa globală; întrucât criza postelectorală din Tanzania constituie o amenințare directă la adresa democrației, a statului de drept, a drepturilor omului sau a libertăților fundamentale în această țară; întrucât orice decizie de planificare și de programare care nu ia în considerare aceste aspecte face ca actele de punere în aplicare adoptate în astfel de circumstanțe să fie nule;

H. întrucât UE sprijină în mod semnificativ transformarea digitală a Tanzaniei – prin investiții în infrastructura 4G și de fibră optică, e-guvernanță, competențe digitale și dezvoltarea sectorului privat – cu scopul de a extinde accesul la informații și de a promova o economie digitală deschisă; întrucât autoritățile tanzaniene au acționat însă în contradicție cu aceste obiective, impunând blocări ale accesului la internet atât în perioada preelectorală, cât și în contextul tulburărilor postelectorale, măsuri care au subminat participarea democratică și au reprezentat un risc de utilizare abuzivă a infrastructurii digitale sprijinite de UE,

1. consideră că proiectul de decizie de punere în aplicare a Comisiei depășește competențele de executare prevăzute în Regulamentul (UE) 2021/947;

2. consideră că proiectul de decizie de punere în aplicare a Comisiei nu este conform cu dreptul Uniunii deoarece este incompatibil cu obiectivul Regulamentului (UE) 2021/947;

3. salută faptul că Comisia a suspendat procesul de adoptare a proiectului de decizie de punere în aplicare după ce a fost informată despre preocupările exprimate de Parlamentul European;

4. solicită Comisiei să își retragă proiectul de decizie de punere în aplicare și să prezinte comitetului un nou proiect, care să respecte preocupările exprimate, asigurându-se, în același timp, că nicio nouă modificare nu afectează în mod negativ finanțarea direcționată către sprijinirea ONG-urilor și a societății civile;

5. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei, precum și guvernelor și parlamentelor statelor membre.